

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Magdaleny Rynešové Souvislost osobnosti s pohybovými parametry tance a chůze (získanými pomocí technologie Motion Capture)

Tématem práce je vztah tance a chůze s osobností a Magda si velmi odvážně zvolila za svou metodu přímé měření různých vlastností pohybů při tanci a chůze prostřednictvím matematických výstupů z technologie Motion Capture, které dávala do vztahu s výstupy osobnostního dotazníku NEO-PI-R. Už tím je práce obdivuhodná. Jinak se dělí, jak je běžné, na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá funkcí tance z evolučního hlediska, což je velmi zajímavé téma, které ještě nebylo v našem prostředí, pokud já vím, zpracováno. Magda se toho zhostila velmi elegantně, i když specifickým květnatým stylem psaní, který by se lépe hodil do populárnějšího prostředí nebo alespoň do humanitních věd. I způsob citování neodpovídá obvyklostem v etologických pracích, spíše je cítit inspiraci antropologií. Občas se objeví tvrzení nedoložené citacemi – např. k čemu slouží tanec u ptáků (str. 11) a dále v druhém odstavci. Obsahově je ale text velmi zdařilý a tato část velmi zajímavá. Dále se Magda vypořádává s moderními výzkumy studujícími pohyb samotný (v rámci tance nebo chůze), tj. za situace standardizace ostatních informací, jako je vzhled pohybujícího se subjektu. Tyto výzkumy nemají jednotné téma, ale výrazně je sdružuje je metoda, takže Magdinu volbu logiky členění a výběru témat pokládám za originální, ale velmi logickou. Opět je review velmi informativní a přehledné, s mnohými novými pohledy na problematiku, ač ne zcela stylově obvyklé. Potěšilo mě pěkné propojení review etologických poznatků s vysvětlením technologie, která je v této oblasti z hlediska poznání zcela zásadní. Závěr teorie je výborný, Magda podala pravděpodobně úplný přehled literatury na téma vlastní práce a připravila si velmi dobře půdu k obhájení a provedení vlastního výzkumu.

K teoretické části bych si dovolila pouze pár poznámek: Pozor na odlišování živočišných druhů – na konci kapitoly 2.1. není jasné, jestli je pojednáváno o šimpanzi učenlivém nebo bonobovi. Poněkud více mě v textu chybělo lepší vysvětlení teorie prostředí, ke které se Magda i v praktické části opakovaně vrací. Jaké premisy vycházejí z této teorie a v jakém diskurzu si mám tuto teorii představit? U výzkumu Kramera et al. (2012), který je pro práci zásadní, by měly být podrobněji uvedeny výsledky týkající se vztahu osobnosti a chůze. Dozvídáme se je pouze částečně a nepřehlednou formou. Je možné, že autoři nezjistili vztah chůze a osobnosti, ale to by mělo být jasně řečeno. Na str. 30, v místě, kdy je to opravdu napínavé, protože se zde mluví o podvrhnutém Brownově pokusu s Jamajci, chybí kus textu. Ale i tak se zásadní informaci dozvídáme.

Hlavní silnou stránkou praktické části je originální metoda postavená na matematických výpočtech vlastností pohybu a v neposlední řadě vysoce zajímavé výsledky. V prezentaci metody a výsledků jsou ale drobná nedotažení. Výzkumné cíle jsou příliš zaměřené na technické aspekty, ale opomíjí vlastní cíl práce, kterým je srovnání fyzikálních parametrů pohybu s osobností. Do metodiky se vloudilo pár dezinformací – snímacích kamer bylo šest, probandky nechodily 3x dokola kolem kruhu, ale zpravidla jen jednou. Informace o optickém systému snímání jsou v práci 2x. Naopak zdařilý je popis použitých dotazníků. Soubor BHV, stěžejní zdroj dat o pohybu, je sice na oko podrobně popisován, není ale vlastně zmíněno, jakou podobu mají vlastní pohybová data v tomto souboru. Popisy výpočtů jsou někdy trochu nejasné. Například úhel nemůže být určen vůči bodu (naklonění hlavy vůči bodu na krku). Výpočty pomocí úhlů jsou obecně trochu nesrozumitelné. Mělo by být jasně řečeno, který úhel se váže k jaké ose a který směr to reprezentuje. Místo toho se objevují matoucí sdělení o „naklonění“ a „vychýlení“ atd. U výpočtu J – využití prostoru, jde o vzdálenost od průměrných hodnot, ne vzdálenost průměrných hodnot (od sebe)?

Prezentace výsledků je sice informačně bohatá, ale přesto ne úplná, což by v diplomové práci být měla. Regrese dotazníků s pohybovými faktory by měly být uvedeny ve výsledcích, i pokud nevyšly statisticky významné. Podobně způsob prezentace výsledků zpětné regrese je neúplný a není zcela

zřejmé, co vlastně je prezentováno. Z textu není jasné, jestli uvedené tabulky jsou již výsledkem zpětné analýzy nebo proč případně nebyla zpětná regrese provedena i dále. Pokud jsou tyto údaje již výsledkem zpětné regrese, uvítala bych rovněž prezentaci původních regresních koeficientů nebo korelační analýzy. Číslování tabulek je velmi nestandardní, ačkoli nakonec se čtenář nějak zorientuje. Z Tabulky 4 vypadly některé hodnoty.

Diskuze je sice výsledkem poctivé snahy o zpřehlednění výsledků, ale jsou v ní také nedostatky. Především považuji za chybu nerozlišovat mezi tím, že s osobností souvisí průměr, maximum, nebo směrodatná odchylka určitého parametru. Jsou to velmi odlišné věci a klidně mohou jít proti sobě. Neschopnost faktorové analýzy vyhodit faktory, které by souvisely s osobností, je příznačná a měla by být také diskutována, ačkoli je pravda, že taková diskuze je poměrně velký oříšek. V diskuzi si autorka naopak velmi dobře všímá určitých vzorců a rozporů ve vlastních výsledcích a snaží se je vyložit.

Na závěr je třeba říct, že tato práce přinesla velmi zajímavé, originální a pravděpodobně dobře publikovatelné výsledky. Přesto, že z hlediska vědeckého stylu není práce zcela perfektní, obsahově velmi dobře připravuje půdu pro vytvoření odborného článku. Vzhledem k originalitě a metody a samostatnosti, s jakou se Magda tématu zhostila, navrhuji hodnotit práci jako výbornou.

Jitka Lindová